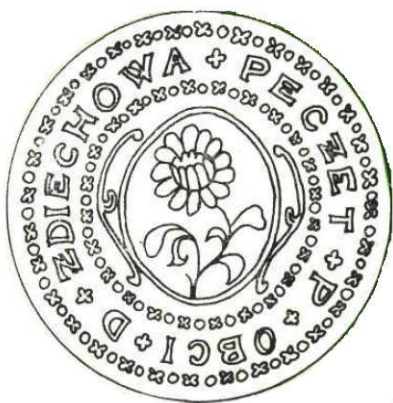

OBEC ZDĚCHOV

Program rozvoje obce 2021-2030

květen 2021

OBSAH

1.	Socio-ekonomická analýza obce Zděchov	3
1.1	Charakteristika obce Zděchov	3
1.1.1	Geografická poloha obce.....	3
1.1.2	Historie obce	4
1.1.3	Obecní samospráva	5
1.2	Demografická a sociální charakteristika obce.....	6
1.2.1	Demografická segmentace	7
1.3	Ekonomické ukazatele obce Zděchov	7
1.3.1	Míra nezaměstnanosti a její předpokládaný vývoj	8
1.3.2	Podnikatelské subjekty	9
1.3.3	Hospodaření obce	10
1.4	Občanská vybavenost obce Zděchov	10
1.4.1	Technická vybavenost obce	10
1.4.2	Dopravní infrastruktura	12
1.4.3	Domovní a bytový fond v obci.....	13
1.5	Kultura a společenský život.....	13
1.6	Cestovní ruch v obci Zděchov	15
1.7	Životní prostředí.....	16
1.8	Místní pamětihodnosti péče o krajinu	17
2.	SWOT analýza	19
2.1	Silné stránky	19
2.2	Slabé stránky	19
2.3	Příležitosti	20
2.4	Hrozby.....	20
3.	Strategická vize obce Zděchov	21
3.1	Strategické cíle.....	21
3.1.1	Cíl 1 - Dobudování technické infrastruktury a infrastruktury pro cestovní ruch.....	21
3.1.2	Cíl 2 - Zajištění kvalitní občanské vybavenosti, přiměřené nabídky služeb a dostatečných možností trávení volného času	23
3.1.3	Cíl 3 - Ochrana a rozvoj venkovské krajiny a urbánních hodnot obce	25
3.1.4	Cíl 4 - Ochrana životního prostředí.....	25
3.1.5	Cíl 5 - Posilování identity a soudržnosti obyvatel.....	26
3.1.6	Cíl 6 - Zajištění finančních prostředků na realizaci strategických záměrů obce	26

1. Socio-ekonomická analýza obce Zděchov

1.1 Charakteristika obce Zděchov

1.1.1 Geografická poloha obce

Obec leží cca 15 km jihovýchodně od města Vsetín, v údolí potoka Zděchovky, na příkrém terénu hornaté části Javorníků nedaleko slovenské hranice. Má již poněkud ráz osad na slovenské straně Javorníků. Bývalé usedlosti jsou hustě a nepravidelně nakupeny podle cesty a Zděchovky. Také paseky jsou ve skupinách - gulách. Nadmořská výška obce je 500 m. Nejvyšším místem katastru je hora Butorky s nadmořskou výškou 828 m. S počtem obyvatel 581 (k 31.12.2020) a rozlohou katastru cca 1300 ha patří mezi menší obce okresu Vsetín. Obec náleží do mikroregionu Horní Vsacko a je součástí Chráněné krajinné oblasti Beskydy. Vzdálenost od krajských měst (Zlín, Ostrava, Olomouc) není velká a celý mikroregion se stává významným centrem krátkodobé rekreace jejich obyvatel. V rámci polohy regionu uvnitř Zlínského kraje je možno hovořit o okrajové, avšak významné poloze. Díky přírodnímu a kulturnímu potenciálu se spolu se stává vhodným územím pro cestovní ruch. Svou polohou je doslova předurčena pro rekreaci, v letních měsících pro pěší a cykloturistiku, v zimním období pro lyžování a běžky.

Obr. 1. Pohled na Zděchov

1.1.2 Historie obce

Zděchov byl řídce osídlen pasekáři, unikajícími před vrchností hlouběji do lesů, již kolem roku 1512-1515. O původu vzniku názvu obce je několik verzí. Podle ústních pramenů se název obce Zděchov odvozuje od toho, že do obce přišli uprchlíci od Frenštátu, kde se v lidové mluvě říká „zdě“ - místo „zde“, že se zastavili ve zděchovských horách a prohlásili: „Zdě se budem chovat.“, a od toho prý název Zděchov. V úředních listinách se psával a nazýval i Snihow. Podle toho, že tu na stráních obrácených k severu dlouho ležel sníh. Obec měla především obranný charakter proti nájezdům při hraničních sporech. Nebyla obcí vysloveně zemědělskou, nýbrž řemeslnickou a robotnickou. První písemná zpráva o Zděchově, dosud zjištěná, je ve smlouvě ze dne 20.6.1623, kterou je ujednán kup panství Vsetína mezi Albrechtem z Valdštejna a Zdeňkem Žampachem. Ani v reversu Valachů z 28.10.1627 není Zděchov vynechán. Mezi tovaryši Ondrušky, syna fojta lískovského, kteří se dali na zbojnický chléb, byl i jistý „Pavel z Dechowa“.

Obyvatelé Zděchov se zúčastnili valašských povstání za třicetileté války. V roce 1663 byla postižena vpádem Tatarů a v roce 1706 a 1707 obec 11 - krát vypálili Kuruci. Při těchto vpádech bylo mnoho obyvatel zabito, odvečeno a stavení vypálena. Osídlení obce v průběhu 18. století bylo dílem pasekářské činnosti ze sousední vsi Hovězí. Ve 2. světové válce v obci pobývali místní partyzáni. Po válce se mnoho občanů odstěhovalo do pohraničí. V polovině 19. století se značná část obyvatel odstěhovala do zámoří. Zděchov býval zemědělskou vsí. Chovalo se zde hojně skotu a bravu. V 18. a 19. století se obyvatelé živil také domácími pracemi a výrobami. Známá byla výroba čepců. Jako organizovanou ves lze Zděchov datovat od roku 1580, kdy obec měla svého purkmistra i fojta. Obec měla svou zvoničku a od roku 1650 i svůj hřbitov, na kterém byli pochováni i občané z Hovězí a Halenkova.

V dvacátém století se stal Zděchov vyhledávaným turistickým cílem i díky hotelu Klímek, který nechal postavit akademický malíř Ludvík Klímek, díky čemuž Zděchov, resp. Hotel Klímek později navštěvovala řada osobností české a slovenské výtvarné kultury. V devadesátých letech se však tento hotel z důvodu nucené demolice zaniká.

V poslední dekádě obec zaznamenává viditelný posun ve svém rozvoji, protože se jí podařilo zejména díky dotacím EU zrealizovat celou řadu významných investičních projektů (Kanalizace a ČOV, rekonstrukce koupaliště a vybudování víceúčelového hřiště, revitalizace centrální části obce, zateplení školy a obecního úřadu, apod.).

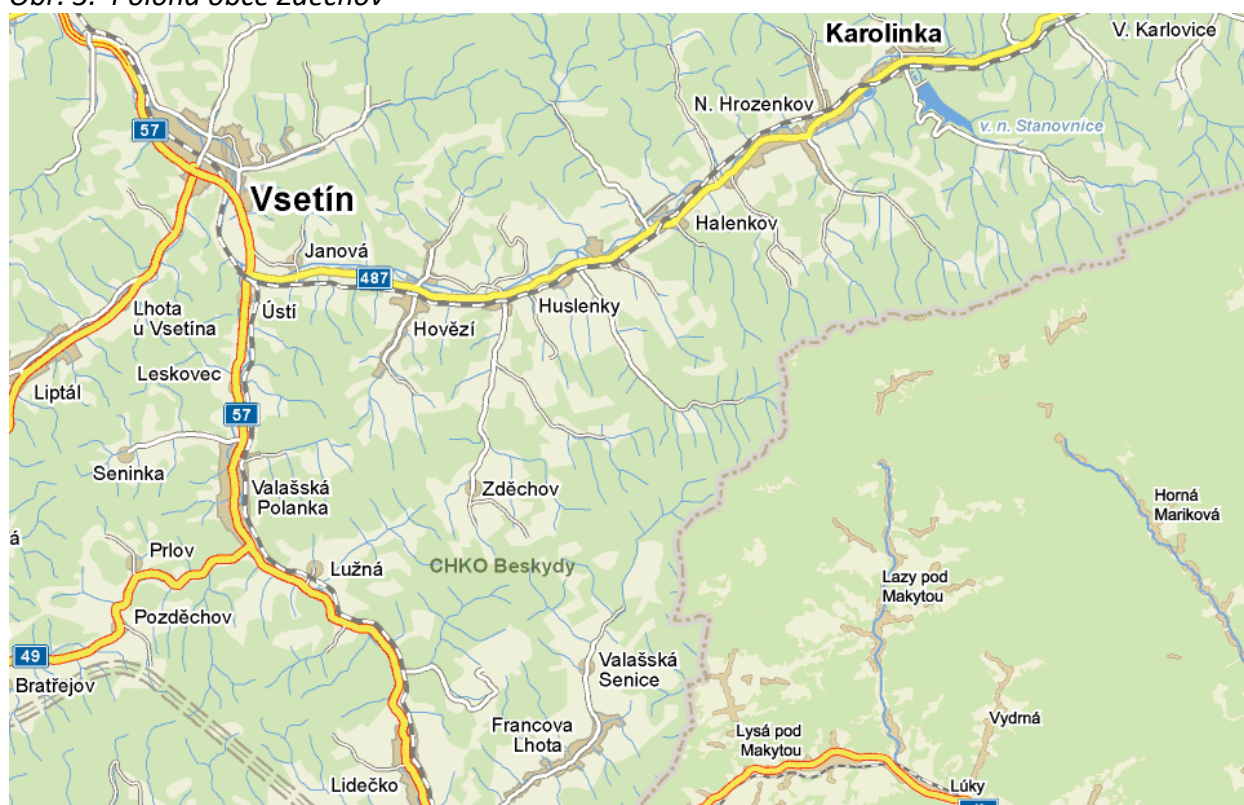
Obr. 2. Staré obecní pečetidlo, které se používalo v osmdesátých letech 18. století

1.1.3 Obecní samospráva

Obec Zděchov je obcí tzv. I. stupně, matričním úřadem je obecní úřad Huslenky a spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností Vsetín. V současné době (v roce 2021) zde žije 583 obyvatel. Obec patří mezi menší obce okresu Vsetín a podle toho je přizpůsobena i její řízení a personální základna. Vedle uvolněného starosty působí na obecním úřadě účetní, administrativní pracovnice, lesník a majetkový technik. Od prosince 2015 se obec taktéž stala provozovatelem pobočky v rámci projektu Pošta Partner. Místostarosta obce je pro výkon své funkce neuvolněný. Zastupitelstvo obce je 11členné a schází se zpravidla 1x měsíčně.

Obec je také součástí několika svazků a sdružení obcí: Sdružení Valašsko - Horní Vsacko, Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko a Místní akční skupina Valašsko – Horní Vsacko, o.s.

Obr. 3. Poloha obce Zděchov

Zdroj: www.mapy.cz

Obec Zděchov sousedí s obcemi Hovězí, Huslenky, Lužná, Francova Lhota a Valašská Senice a patří mezi dalších 56 obcí okresu Vsetín. Obec spadá pod Zlínský kraj, který spolu s Olomouckým krajem tvoří region soudržnosti NUTS II Střední Morava. Obec Zděchov je aktivní také v oblasti česko-slovenské přeshraniční spolupráce. Partnerskými obcemi jsou obec Lazý pod Makytou, Jasenica, Klin a v poslední době i obec Dohňany.

1.2 Demografická a sociální charakteristika obce

K 31.12.2020 bylo v obci Zděchov evidováno 581 obyvatel (304 žen a 277 mužů). S dlouhodobého pohledu dochází poměrně k významnému úbytku, což je nutno považovat za velmi negativní jev. Tato skutečnost znamená, že je nutné dobudovat chybějící infrastrukturu pro rozvoj společenského života v této obci, což by zvýšilo atraktivitu obce jako místa k bydlení. Důvodem poklesu obyvatel může být také periferní poloha obce či nedostatečný počet pracovních příležitostí v nejbližším okolí.

Tab. 1. Vývoj počtu obyvatel v obci Zděchov

Počet obyvatel k 31.12.										
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
608	609	600	589	587	592	590	587	598	584	577
-17	+1	-9	-11	-2	+5	-2	-3	+11	-14	-7

Zdroj: www.czso.cz

Co se týče věkové struktury obyvatelstva, ta odpovídá celorepublikovému průměru i průměru Zlínského kraje. Dochází k růstu průměrného věku, který činil podle statistických informací ČSÚ k 31.12.2014 42,8 let, což lze považovat v celokrajném srovnání za hodnotu lehce nadprůměrnou (průměrný věk v kraji dosahuje 42,2 let). Z pohledu okresu Vsetín je však Zděchov obcí se sedmým nejvyšším průměrným věkem obyvatelstva.

Tab. 2. Vzdělanostní struktura obyvatelstva v obci Zděchov dle SLBD v roce 2001 a 2011

		Nejvyšší ukončené vzdělání						
SLDB	Celkem	základní a neukončené	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vyšší odborné a nástavbové	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
2001	551	177	235	107	12	19	-	1
2011	500	107	211	112	13	36	-	-

Zdroj: www.czso.cz

Nepříznivým jevem je vzdělanostní struktura v obci. Tabulka 3 ukazuje srovnání této struktury s městem Vsetín, kde je o více než 5 % více vysokoškoláků a až o cca 5 % více obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou. Přitom je třeba uvést, že mezi lety 2001 a 2011 počet vysokoškolsky vzdělaných v obci vzrostl.

Tab. 3. Srovnání vzdělanostní struktury obyvatelstva dle SLBD v roce 2011

Celkem	Nejvyšší ukončené vzdělání						
	základní a neukončené	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vyšší odborné a nástavbové	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
Zděchov	21,4 %	42,2 %	22,4 %	2,6 %	7,2 %	-	-
Vsetín	15,91 %	31,8 %	30,82 %	4,7 %	12,9 %	0,34 %	1,3 %

Zdroj: www.czso.cz

1.2.1 Demografická segmentace

Tab. 4. Věková struktura obyvatel v obci Zděchov v letech 2011 – 2020

Věková skupina	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0-14	78	76	76	82	89	85	87	87	84	85
15-64	473	467	453	446	437	428	424	425	410	397
65+	58	57	60	59	66	77	76	86	90	95

Zdroj: www.czso.cz

Výše uvedená tabulka ukazuje, že za úbytkem obyvatelstva stojí úbytek produktivního a předproduktivního obyvatelstva. Na těchto výsledcích se rovnoměrně podílí jak přirozený úbytek obyvatelstva, tak záporné migrační saldo (přistěhovalí/vystěhovalí). V čase rostoucí počet osob v poproduktivním věku dává k zamyšlení otázku, zda by výhledově stálo za úvahu zpracovat například záměr, týkající se vybudování bytového domu, určeného pro seniory.

1.3 Ekonomické ukazatele obce Zděchov

Z výsledků Sčítání lidí, domů a bytů v roce 2011 vyplynulo, že z celkového počtu obyvatel Zděchova čítajících 583 bylo 49,4 % obyvatel ekonomicky aktivní. Z ekonomicky aktivních obyvatel pak bylo 38 nezaměstnaných. Ekonomicky neaktivních obyvatel bylo pak vzhledem k počtu obyvatel v obci Zděchov 43 %, z toho více než polovina nepracujících důchodců.

Tab. 5. Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity dle SBD v roce 2011

Obyvatelstvo celkem			583
Ekonomicky aktivní celkem			289
v tom	zaměstnaní		251
	z toho	pracuj. důchodci	3
		pracuj. na vlastní účet	35
		ženy na mat. dov.	5
	nezaměstnaní		38
Ekonomicky neaktivní celkem			255
z toho	nepracuj. důchodci		132
	žáci, studenti, učni		86
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			24

Zdroj: www.czso.cz

1.3.1 Míra nezaměstnanosti a její předpokládaný vývoj

K 30.04.2021 evidoval Úřad práce ve Vsetíně celkem 4 131 uchazečů o zaměstnání. To je o 701 více, než ke stejnému datu předchozího roku. Míra registrované nezaměstnanosti v obci Zděchov tak dosáhla hodnoty 3,87 %, což je ve srovnání s okolními obcemi Horního Vsacka, hodnota relativně podobná. Z regionálního pohledu lze konstatovat, že okres Vsetín je z pohledu Zlínského kraje okresem s nejvyšší nezaměstnaností. K 30.04.2021 činil podíl nezaměstnaných osob v ČR 4,1 %, na území Zlínského kraje 3,27 % a na území okresu Vsetín 4,26 %.

Tab. 6. Nezaměstnanost v obcích Horního Vsacka v letech 2020 – 2021

Název obce	Dosažitelných uchazečů k 31.12.		Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12.	
	2020	2021	2020	2021
Halenkov	53	64	3,0 %	4,1 %
Hovězí	48	48	2,8 %	3,0 %
Janová	18	17	3,6 %	3,5 %
Karolinka	82	85	4,7 %	5,4 %
Nový Hrozenkov	78	70	3,9 %	4,1 %
Velké Karlovice	55	61	3,1 %	4,0 %
Huslenky	55	63	3,1 %	4,2 %
Zděchov	15	15	3,4 %	3,9 %
Zlínský kraj			2,9 %	3,3 %
Okres Vsetín			3,4 %	4,3 %
Okres Kroměříž			3,1 %	3,2 %
Okres Zlín			2,6 %	3,0 %
Okres Uherské Hradiště			2,6 %	2,8 %
Česká republika			3,4 %	4,1 %

Zdroj: Úřad práce Vsetín

1.3.2 Podnikatelské subjekty

V obci se po transformaci Jednotného zemědělského družstva utvořil subjekt Vsacko, a. s., který stále udržuje krajinu (seč a vypásání travního porostu), byť v posledních letech svoji činnost v obci značně utlumil. V obci rovněž začal působit v oblasti zemědělství MVDr. Ladislav Kašpar, se statutem zemědělského podnikatele – fyzické osoby. Jeho záměrem je vybudování farmy, specializující se na chov masného skotu. Soukromých zemědělců v obci není mnoho, jen někteří vlastníci půdy kolem 2 ha chovají drobný hospodářský dobytek. Obec Zděchov je hornatá, ornou půdu vytlačily pastviny, které jsou vypásány i formou agroturistiky (zejm. Hajdovy paseky). S ohledem na významnou krajinotvornou funkci zemědělství je nutným, aby tyto činnosti byly ne-li rozšiřovány, tak alespoň zachovány ve stávajícím rozsahu. V obci působí několik podnikatelských subjektů – mimo jiné „Petr Machala – Ekoma” – firma zabývající se zpracováním dřeva a Jiří Zvoníček – zemní práce. V obci jsou dále provozovány např. prodejna potravin, autoopravna, tři výroby nábytku, čalounictví a dvě hospůdky. Celková podnikatelská činnost v obci je poměrně slabá, což se projevuje v míře nezaměstnanosti, takže je potřeba dalšího rozvoje podnikání, zejména malého a středního. Obec má v územním plánu vyhrazen prostor pro podnikatelskou činnost - jedná se o údolí Mísné. V této zóně je situován i areál zemědělského družstva (kravín), který obec vykoupila, na části vybudovala obecní sběrný dvůr a zbytek prodala dvěma podnikatelským subjektům.

Tab. 7. Ekonomické subjekty v obci podle počtu zaměstnanců k 31.12.2020

Počet zaměstnanců	Počet ekonomických subjektů
1 – 5 zaměstnanců	4
6 – 9 zaměstnanců	3
10 – 19 zaměstnanců	1
Neuvedeno	66
Bez zaměstnanců	45
Celkem	119

Zdroj: www.czso.cz

Tab. 8. Podnikatelské subjekty podle právní formy v obci Zděchov k 31.12.2020

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	119	59
Fyzické osoby	105	52
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	97	45
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	6	5
Zemědělští podnikatelé	2	2
Právníkové osoby	14	7
Obchodní společnosti	2	1
akciové společnosti	.	.
Družstva	.	.

Zdroj: www.czso.cz

1.3.3 Hospodaření obce

Poměrně malý počet obyvatel se přímo odráží ve velikosti daňových příjmů obce a tak jenom díky příjmům z lesního hospodářství (Obec vlastní přes 400 ha lesa!) dokáže realizovat i větší investiční akce. Značným finančním zatížením obecního rozpočtu je provoz základní a mateřské školy. Vedení obce si uvědomilo velkých příležitostí v oblasti získávání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v plánovacím období 2007-2013 i 2014 – 2020 a je v tomto ohledu velice úspěšná.

Stěžejní akcemi obce v programovacím období 2014-2020 byl mimo jiné především projekt Kanalizace a ČOV, Sběrný dvůr, Rekonstrukce několika lesních cest a místních komunikací, což si vyžádalo přijetí bankovního úvěru.

1.4 Občanská vybavenost obce Zděchov

1.4.1 Technická vybavenost obce

Obec vlastní školu, ve které je předškolní zařízení pro 25 dětí, školní jídelna a základní škola I.stupně se třemi třídami (škola funguje v režimu výjimky). V půdním prostoru je tělocvična, která je využívána i pro občanské aktivity. Škola byla v roce 2014 kompletně zateplena. Část půdních prostor je nevyužita a nabízí možnosti dalšího případného využití. V budově obecního domu sídlí i pobočka pošty (od roku 2015 je provozovatelem obce v rámci projektu Pošta Partner). Obecní dům se v posledních letech podařilo zateplit, a modernizovat schodišťové prostory. Problémem obecního domu jsou však nadále zastaralé rozvody elektroinstalace.

V posledních dekádě druhého tisíciletí obec zbudovala veřejný vodovod, čímž se vyřešila situace se zásobováním pitnou vodou. V roce 1998 se prováděla telefonizace obce. Při budování telefonizace byl do země připoložen i televizní kabelový rozvod (TKR), jenž nabízí i vysílání obecního infokanálu. S ohledem na zastaralost používané technologie (převážná většina kanálů je pořád šířena v analogové podobě), vysokou nákladovost a častou poruchovost obec pronajala tento systém v r. 2016 společnosti SychrovNet s.r.o., která nabízí obyvatelům kabelovou televizi a internet. Další možnost připojení k internetu nabízí provozovatel Zdechovnetu.

V září roku 2001 byl zahájen provoz zásobování domácností zemním plynem, což znamenalo další zvýšení úrovně občanské vybavenosti. V obci byl v roce 2009 posílen telefonní signál společnosti Vodafone, čímž je obec pokryta GSM signály 3 mobilních operátorů (O2 Telefónica, T-Mobile, Vodafone).

V roce 2015 byla dokončena realizace nejrozsáhlejší investice v novodobých dějinách obce, v podobě výstavby kanalizace a ČOV. V roce 2016 čeká tuto infrastrukturu zahájení ostrého provozu. V této souvislosti je třeba zajistit maximální připojení obyvatel na kanalizaci. Počet připojených obyvatel by měl do budoucna vzrůst, protože obec plánuje další rozšiřování kanalizační sítě.

S ohledem na skutečnost, že Zděchov je údolní obcí, hraje svoji důležitou roli zejména při přívalemých deštích či při tání sněhu dešťová kanalizace. Je proto vhodné udržovat dešťovou kanalizaci ve funkčním stavu, případně ji rozšiřovat.

Obr. 4. Zateplená budova školy a rekonstruovaná náves

Obec také obhospodařuje systém veřejného osvětlení a rozhlasu. Obecní rozhlas je digitalizován a modernizován v rámci modernizace systémů krizové infrastruktury – obce v posledních letech často bývá postižena jevy, jakými jsou sněhové kalamity či přívalemé deště. Častým důsledkem jsou potom výpadky v dodávkách el. energie. V případě veřejného osvětlení je největším problémem nefunkčnost podzemní kabeláže – proto je nutné napájecí kabely k některým větvím osvětlení vést vzduchem po sloupech.

Vyprodukovaný komunální odpad je svážen jak ve formě tříděné (plasty, papír, sklo), tak netříděné. Obec nemá skládku, toto zajišťuje odborná firma Technické služby Vsetín, s.r.o. Snahou obce je systém odpadového hospodářství ve vztahu k nákladům optimalizovat a působit osvětově na občany. S ohledem na legislativu o v oblasti odpadového hospodářství bude nutno také vytvořit zcela fungující systém sběru a zpracování biologicky rozložitelného odpadu. Obec sice již pořídila techniku pro sběr a kompostování BRO, ukazuje se však, že výhledově bude třeba vytipovat lokalitu, jenž by sloužila jako plocha pro kompostování. V rámci komplexního přístupu řešení problematiky odpadů obec prostoupila k vybudování sběrného dvora.

Obci schází rekreační zařízení s ubytovací kapacitou a společenský sál se zázemím pro větší využití našich občanů. V obci jsou tři malé restaurace, z toho největší je Koliba s kapacita 50 míst.

Stavby nových rodinných domků jsou situovány do proluk v obci dle územního plánu. Za účelem stimulace individuální výstavby byla zasiťována lokalita Machalky, která nabízí 7 pozemků pro výstavbu RD (všechny obecní pozemky se podařilo již prodat, nyní stavebníci projekčně připravují své stavební záměry).

Nedílnou součástí obce je sportovní areál, který v současné době disponuje lyžařským vlekem, fotbalovým hřištěm, antukovým hřištěm na beachvolejbal a motokrosovou trať. Pro doplnění areálu o další sportovní vyžití byla v roce 2009 zahájena kompletní rekonstrukce koupaliště a výstavba nového víceúčelového hřiště.

Obr. 5. Rekonstruované koupaliště v místním sportovním areálu

1.4.2 Dopravní infrastruktura

Dopravní dostupnost obce je jedním z limitujících faktorů. Dopravní obslužnost obce je zajištěna silnicí III/4874 z Huslenek. Rekonstrukcí mostu mezi obcemi Huslenky a Zděchov došlo k lepší sjízdnosti a plynulosti provozu. Přesto se na silnici třetí třídy nachází několik defektních míst, zejména v místech střetu tělesa komunikace a vodním tokem (např. u „Hověžského lomu“). Především v zimních měsících, vinou nedokonalé zimní údržby, je silnice špatně sjízdná. Obec se tak snaží docílit celkové rekonstrukce této krajské silnice. V katastru obce jsou poměrně rozsáhlá síť místních komunikací, hojně jsou též zastoupeny lesní cesty. V souvislosti s výstavbou kanalizace došlo v roce 2015 k rozsáhlé opravě povrchu celé řady místních komunikací a páteřního chodníku podél hlavní silnice III/4874. Přesto však existuje hned několik úseků místních komunikací, které vykazují velice špatný technický stav (např. místní komunikace směr Mísne, silnice směr Hajdovy paseky atd.). V případě chodníků došlo po dokončení stavby kanalizace k jejich celkové rekonstrukci. Zbývá dokončit dva úseky v dolní části obce. Pravidelnou údržbu vyžadují pro zajištění obslužnosti také lesní cesty, stejně tak je zapotřebí monitorovat technický stav mostních objektů, případně zajišťovat jejich nutné zajišťovací práce. Obci se také postupně daří provádět majetkoprávní vypořádání pozemků pod tělesy pozemních komunikací.

Samotná dopravní obslužnost obce je zajištěna autobusovou dopravou, na kterou přispívá ze svého rozpočtu i obec Zděchov. V poslední době však vytíženost některých linek rapidně klesá a ČSAD Vsetín přistupuje k jejich omezení či úplnému zrušení. Většina občanů tak volí pro cestu do zaměstnání automobil. Cílem obce by tedy měla být snaha o zachování stávající intenzity autobusových spojů. Snaha obce by měla být také věnována do oprav autobusových zastávek.

1.4.3 Domovní a bytový fond v obci

Z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 můžeme vysledovat, že z celkového počtu 209 domů, je 157 obydlených a v drtivé většině se jedná o domy rodinné. V současné době však neustále narůstá počet volných domů a chalup. Výsledky také ukazují, že v posledních letech výrazně klesá počet nově postavených domů.

Tab. 9. Domovní fond dle SLBD v roce 2011

Domy úhrnem			209
z toho domy obydlené			157
z úhrnu obydlených domů	rodinné domy		205
	bytové domy		3
	domy podle vlastnictví	fyzických osob	149
		obce, státu	1
		Spoluvlastnictví vlastníků	2
		SBD	2
	domy postavené	do 1919	10
		1920-1970	58
		1971-1980	26
		1981-1990	38
		1991-2001	15
		2001-2011	8

Zdroj: www.czso.cz

V případě bytů můžeme na základě Výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 konstatovat, že v obci je celkem 188 obydlených bytových jednotek. Obec Zděchov vlastní 12 bytů, které pronajímá (vše v bytovém domě čp. 174). Obec postupně modernizuje všechny tyto bytové jednotky. V obci jsou dále již pouze další dva bytové domy (družstevní bytovky), ostatní populace bydlí v rodinných domcích.

1.5 Kultura a společenský život

Na kulturně - společenském dění v obci se kromě kulturní komise obce podílí i společenské organizace. Asociace víceúčelových základních organizací pořádá každý rok tradiční motokrosově terénní závody ve sportovním areálu a traktoriádu. Vlek od r. 2017 provozuje obec. Díky místním nadšencům byla taktéž v předchozích letech obnovena tradice běžeckého závodu Zděchovská „30“. Sbor dobrovolných hasičů pořádá každoročně fašankový průvod a mikulášskou nadílku, zajišťují sběr železného odpadu. Dále se o společenské dění v obci starají spolky: Český svaz včelařů, TJ Sokol, Myslivecké sdružení, Český červený kříž, pěvecký sbor. Tyto organizace se do společenské činnosti zapojují např. pořádáním zábav, zájezdů či brigád. Významnou měrou došlo k pozvednutí společenského dění v obci počínaje rokem 2010, kdy bylo v prostorách fary vybudováno místní komunitní centrum, které slouží nejenom pro setkávání spolků, ale také jako prostory pro pořádání různých akcí, besed, přednášek apod.

Obr. 6: Motokrosově závody

Mezi tradiční akce masovějšího charakteru patří kromě výše uvedených i košť slivovice, gulášfest, setkání seniorů, kácení máje, mikulášské hodování spojené s rozsvěcováním vánočního stromu, pořádání hudebních letních produkcí na Výletišti Kasíno či tradiční pouť pořádaná na přelomu července a srpna. Dlouholetou tradici má i místní smíšený pěvecký sbor, který zpestřuje svým vystoupením zejména vánoční a velikonoční církevní obřady. Dobrým počinem se stala revitalizace centrální části obce, protože tato se stala přirozeným místem pro pořádání celé řady kulturních akcí pod otevřeným nebem.

V roce 2015 začala v obci také fungovat sportovní komise, jejíž akce (především turistické výlety) vyvolaly u občanů velmi kladnou reakci. V oblasti sportovního vyžití se ukazuje potřeba vytipovat vhodnou osobu, která by fungovala jako správce víceúčelového hřiště a zároveň by vedla některé sportovní kroužky.

Problémem na poli společenského života v obci absence kvalitního zázemí pro pořádání kulturně-společenských akcí. Obec v roce 2015 získala do svého vlastnictví restauraci Koliba, která slouží svou malou společenskou místností i pro pořádané akce jako jediná v obci. Cílem je následně tuto budovu rekonstruovat a vytvořit z ní jak ubytovací a stravovací zázemí pro turisty, tak prostory pro pořádání místních společensko-kulturních akcí.

Obec má taktéž svou knihovnu, která sídlí v 3. NP obecního domu. Čtenáři se rekrutují především z řad dětí a mládeže. Pro řadu občanů může být nevýhodou bariérovost knihovny. Vhodnější prostory se však zatím nepodařilo vytipovat.

V rámci aktivit zaměřených na občanské záležitosti je dále třeba uvést, že obec ze svého rozpočtu přispívá na stravování seniorů, jednou ročně organizuje setkání seniorů. Obec

pamatuje i na nově narozené děti, jenž jsou se svými rodiči zváni na akci "Vítání občánků". Obec taktéž poskytuje občanům dary při dožití se významných životních jubileí.

Z výše uvedeného vyplývá, že v obci funguje, vzhledem k její velikosti, poměrně bohatý kulturně-společenský život, který je z velké části udržován činností místních spolků a nadšenců. Činnost těchto spolků je proto třeba podporovat, tak, aby mj. zůstaly zachovány stávající tradice a rozvíjeny nové. Zejména je potom z budoucí perspektivy žádoucí, aby se do společenského života v obci v co největší míře zapojovali mladí občané.

1.6 Cestovní ruch v obci Zděchov

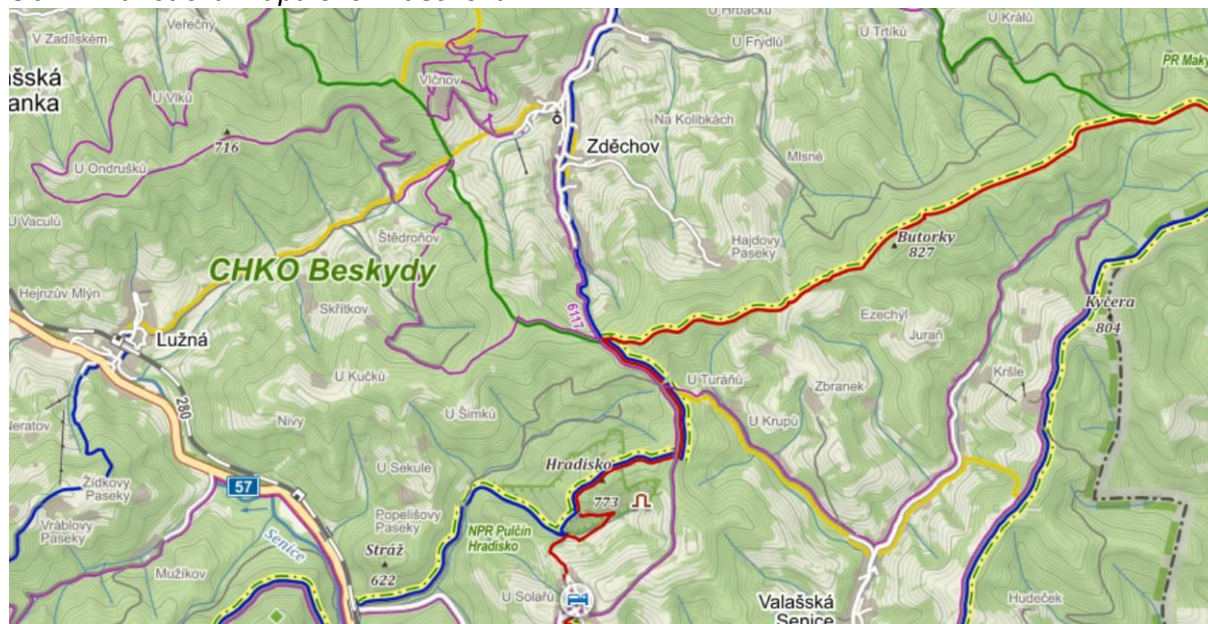
Obec Zděchov byla zařazena do turistické destinace Valašsko. Tuto oblast reprezentuje celkem pět územních celků - Mikroregionů (Rožnovsko, Valašskomeziříčsko - Kelečsko, Vsetínsko, Horní Vsacko, Hornolidečsko). Oblast Valašska se v rámci výše uvedených metodik dále dělí na oblasti s vysokým potenciálem cestovního ruchu zastoupené územími pověřeného úřadu města Rožnov pod Radhoštěm, Luhačovickým zálesem a právě oblastí Horního Vsacka, jehož členem je i obec Zděchov.

Okolí obce nabízí nespočet značených cyklotras, pěších tras a v zimním období udržované běžecké trasy. V letech 2010-2015 došlo k rozšíření nabídky produktů cestovního ruchu o modernizované koupaliště s víceúčelovým hřištěm, naučnou stezku pro Nordic Walking a výstavbou tratí pro horská kola – projekt Biketrails Valašsko. Obec je tak ideálním výchozím nástupním místem na Javornický hřeben nebo Hornolidečskou magistrálu. Výraznou slabinou je však absence stravovacího a ubytovacího zařízení, které by poskytlo přirozené zázemí turistům. Přínosem by tak pro obec byl rozvoj jakýchkoliv forem ubytování.

Co se týká možnosti pro zimní vyžití, značným handicapem je neexistence systému umělého zasněžování lyžařského vleku ve sportovním areálu. Naopak pro běžecké lyžování se v obci nabízejí velmi vhodné podmínky – díky pořízení sněžné rolby bývají v případě příhodných klimatických podmínek tratě udržovány.

S ohledem na výše uvedené pozitivní výchozí předpoklady pro další rozvoj cestovního ruchu se rovněž nabízí úvaha o vybudování prostor např. pro autocamp a samozřejmě také úvaha o podpoře dalšího rozvoje cyklotras. Žádoucí je taktéž zajistit kvalitní propagaci obce navenek.

Obr. 7. Turistická mapa okolí Zděchova

Zdroj: www.mapy.cz

1.7 Životní prostředí

Obec patří do CHKO Beskydy s celým katastrem 1300 ha. Z toho důvodu jsou v územním plánu vyčleněny chráněné zóny a dále vyčleněno 5 jalovcových lokalit. Od roku 2004 patří celá obec do ptačí oblasti NATURA 2000 a Chráněné oblasti přirozené akumulace vod. Pro zachování obrazu venkova zpracoval Ústav ÚR Brno fotodokumentaci s popisem, vše pro zachování specifického rázu dřevěných staveb i odstranění závad u nových zděných staveb. Příloha uvádí, jakým způsobem opravit deformaci stavu. Jedná se o fasády domů, návrhy plotů, zahrádek, úpravu dvorů a jiné. V roce 2020 byla vypracována také Studie sídelní zeleně, která mimo jiné vytypovala a navrhla úprava hned několika veřejných prostranství v naší obci.

Velkým přínosem pro kulturní krajinu je ukončení chemického hnojení trvalých travnatých porostů. Jednou z priorit zastupitelstva obce v oblasti péče o krajinu je i údržba zeleně zejména podél vodních toků a revitalizace jejich břehů. Dále pak snaha o rozšíření ekosystémů v obci prostřednictvím vybudování vodní plochy, která by rovněž sloužila jako zdroj vody pro zasněžování sjezdovky. Dále je snahou obce zajištění environmentální osvěty ve spolupráci s místními spolky. Jak je již v tomto dokumentu uvedeno, pro obec Zděchov je nesmírnou devizou její lesní hospodářství. Snahou je přitom hospodařit v obecních lesích na základě principů vyrovnanosti a trvalosti.

Obec Zděchov získal v rámci soutěže Vesnice roku Zlínského kraje 2012 ocenění v podobě tzv. Zelené stuhy za péči o zeleň a životní prostředí. Cílem obce proto logicky je zlepšovat stávající parkovou úpravu a zajistit odbornou péči o zeleň. V rámci dotace, jež obec získala v souvislosti s uvedeným oceněním, vznikl v centru obce – za budovou fary na dosud neudržovaných travních kulturách ovocný sad. Na to navázala tradiční sušárna ovoce a přírodní výuková zahrada. Další aktivitou je revitalizace farské stodoly, která by sloužila mimo jiné pro účely spolků, ale i pro účely sušírny a obecního sadu.

Obr. 8. Jalovcové pasíanky

1.8 Místní pamětihodnosti péče o krajinu

Místní kostel z roku 1778, včetně pískovcového kříže před ním, byl v roce 1998 vyhlášen Ministerstvem kultury ČR kulturní památkou. V roce 2013 byla provedena rozsáhlá oprava střechy a krovů kostela, jenž byla podpořena i výtěžkem z veřejné sbírky a příspěvkem, poskytnutým obcí. V průčelí kostela jsou vestavěny a chráněny 2 sochy ze dřeva, které jsou rovněž vedeny jako kulturní památka. V roce 2009 se dohodla obec s církví o převedení kamenného kříže u kostela do majetku obce za účelem zajištění jeho restaurování. Následně došlo i k restaurování zbylých kamenných křížů v obci. Zátiší okolí kostela dotvářejí 2 starobylé lípy, které jsou evidovány jako památné stromy. Vitalita těchto stromů je však na hraně únosnosti a proto je třeba provádět intenzivní dendrologickou kontrolu a údržbu stromů, tak aby se zabránilo neštěstí v podobě jejich náhlého pádu či odlomení mohutných větví. V okolí kostela je situován místní hřbitov, který je ve správě obce. Již v nejbližších letech však bude jeho kapacita nedostatečná. Stejně tak je neuspokojivý technický stav přilehlé budovy márnice v areálu hřbitova. Stejně tak je třeba s ohledem na důstojnost tohoto místa, provést komplexní revitalizaci hřbitova a zpevněných ploch před kostelem. V obci je několik dřevěných staveb, které jsou navrženy ministerstvu kultury, aby byly zachovány. Osada "U Hajdů" je od 1. 1. 2005 vyhlášena jako chráněná památková zóna. V roce 2014 byl vyhlášen kulturní památkou stavení hospody s kupeckým krámem (hospoda u Seidlů)

Obr. 9. Kostel s památnými lípami

2. SWOT analýza

2.1 Silné stránky

- nadprůměrná úroveň životního prostředí, obec součástí CHKO Beskydy
- neexistence ekologických zátěží nebo významných problémů z oblasti ŽP
- příjem z lesního hospodářství
- vedení obce a její schopnost získávat dotace – umožňuje realizace nákladnějších projektů
- dobrá úroveň vybavenosti technickou infrastrukturou (vodovod, splašková kanalizace a ČOV, plynovod, kabelová TV)
- bohatý kulturní život, udržování tradic díky činnosti spolků
- sportovní areál s koupalištěm a víceúčelovým hřištěm
- vesnická památková zóna Hajdovy Paseky, další kulturní památky v obci
- ideální poloha obce jako nástupního místa pro výlety do okolí
- klidné místo pro život, neprůjezdnost obce
- ZŠ a MŠ v obci
- sběrný dvůr

2.2 Slabé stránky

- pokles počtu obyvatel z dlouhodobého hlediska
- malý rozvoj podnikatelských aktivit
- špatný technický stav některým místních komunikací a mostů
- nedostatečná nabídka pracovních příležitostí
- nárůst neobydlených objektů
- nedostatek stavebních pozemků
- špatné dopravní napojení obce i celého regionu
- rozlehlost obce (několik údolí a odlehlých samot) a s tím související problémy – např. v rámci zimní údržby místních komunikací, či svozu komunálního odpadu
- CHKO Beskydy omezující některé rozvojové projekty
- nedostatečná infrastruktura pro rozvoj cestovního ruchu
- neexistence zařízení typu kulturní dům a restaurace
- nedostačující kapacita hřbitova

2.3 Příležitosti

- nárůst počtu obyvatel, včetně zvýšení aktivního migračního salda
- využití potenciálu rozvoje cestovního ruchu (Biketrails, sušárna ovoce, stezka pro Nordic Walking, Pulčínské skály)
- využití česko-slovenské spolupráce
- využívání finančních prostředků Evropské unie a národních zdrojů
- dobudování infrastruktury cestovního ruchu - ubytovací a stravovací kapacity
- rekonstrukce farské stodoly v návaznosti na obecní sad a sušárnu ovoce
- vybudování informačního systému v obci
- zvýšení nabídky kvalitního ubytování v soukromí
- rekonstrukce stávajícího objektu Koliby
- rekonstrukce silnice Huslenky - Zděchov
- zlepšení ekonomické kondice vsetínského regionu
- příprava ploch pro malé a střední podnikatele
- spolupráce místních spolků a školy v oblasti environmentálního vzdělávání

2.4 Hrozby

- pokračující pokles počtu obyvatel
- stárnutí obyvatelstva
- uzavření školy a školky
- zhoršování příjmové situace obce
- vlivy ekonomických krizí
- pomalý rozvoj podnikatelské infrastruktury
- rostoucí nezaměstnanost se všemi negativními důsledky
- odchod mladých lidí z obce
- snížení objemu získaných dotací na rozvojové projekty a snížení schopnosti spolufinancování projektů z programů EU a národních zdrojů
- nezájem obyvatel o dění v obci a kulturní akce
- environmentální dopady - sucho, kůrovcová kalamita

Po vyhodnocení SWOT analýzy byl stanoven směr rozvoje dané oblasti s cílem posílit silné stránky, využít příležitostí, zlepšit slabé stránky a eliminovat ohrožení. Jednoznačně se jedná o oblast s vysokým potenciálem kulturních a historických památek a relativně neporušenou přírodou. Oblast je vhodná pro rozvoj malého a středního podnikání zejména v oblasti služeb, turistického ruchu, zemědělství a tradiční řemeslné výroby. Pro zachování neporušené přírody je nezbytná její ochrana. Pro realizaci všech výše uvedených záměrů je žádoucí stabilizace obyvatel, dobudování infrastruktury cestovního ruchu a zviditelnění této oblasti.

3. Strategická vize obce Zděchov

Strategická vize je všeobecnou dohodou a souhrnným strategickým pohledem na další rozvoj obce, určujícím základní rámec a globální cíl jejího rozvoje. Obec Zděchov chce být prosperující valašskou obcí s hezkým prostředím, přitažlivou pro občany i širší okolí. Její rozvojové aktivity směřují k tomu, aby jí byl navrácen statut obce jako centra turistického ruchu regionálního významu z dob fungování Hotelu Klimek. Chce být aktivní obcí vytvářející dobře fungující celek, dobře se prezentující navenek, s kvalitním a dostupným zabezpečením základních potřeb a služeb pro obyvatelstvo. Obcí s čistotou, pořádkem a estetickým vzhledem. Obcí, která podporuje společenský život, pospolitost místních obyvatel a udržování tradic a z dlouhodobého hlediska dbá na svůj trvale udržitelný rozvoj.

3.1 Strategické cíle

1. Dobudování technické infrastruktury a infrastruktury pro cestovní ruch
2. Zajištění kvalitní občanské vybavenosti, přiměřené nabídky služeb a dostatečných možností trávení volného času
3. Ochrana a rozvoj venkovské krajiny a urbánních hodnot obce
4. Ochrana životního prostředí
5. Posilování identity a soudržnosti obyvatel
6. Zajištění finančních prostředků na realizaci strategických záměrů obce

3.1.1 Cíl 1 - Dobudování technické infrastruktury a infrastruktury pro cestovní ruch

Likvidace odpadních vod v obci, dešťová kanalizace, odpady

- rozšiřování sítě splaškové kanalizace Zděchov
- zajistit systém čištění odpadních vod i v okrajových částech obce, kde není možné připojení na splaškovou kanalizaci
- zajistit správnou likvidaci odpadních vod z domácností
- udržování a rozšiřování stávající sítě dešťové kanalizace

- vybudování obecní kompostárny
- zvážit pořízení nádob na zadržování dešťové vody pro občany a využití dešťové vody pro obecní účely – zavlažování obecních pozemků a veřejné zeleně

Motoristé, cyklisté i chodci v obci vítáni

- oprava povrchu stávajících a budování nových místních komunikací
- oprava a rekonstrukce sítě lesních cest
- dobudování chodníků v dolní části obce
- budování místních cyklotras, přístupových cest na síť regionálních cyklotras, včetně informačního systému a systému značení
- pokračovat v postupném majetkoprávním vypořádání pozemků pod místními komunikacemi
- silnice III/4874 Huslenky - Zděchov

Vytvoření podmínek pro bydlení

- dokončení modernizace obecních bytů (bytový dům č.p. 174)
- prosazení nových stavebních míst v územním plánu obce
- možnost zvýšení kapacity obecního nájemního bydlení
- řešení otázky prázdných a neobydlených domů
- zvážení možnosti výstavby domů pro seniory

Vodní hospodářství

- budování vodních ploch v katastru obce
- revitalizace vodních toků (regulace břehových porostů, zpevnění břehů)
- zadržování dešťových vod v krajině
- obnova a údržba studánek

Infrastruktura pro cestovní ruch

- rekonstrukce objektu Koliby na zařízení, které bude poskytovat standardní ubytovací a stravovací služby
- podpora vybudování nabídky ubytování v soukromí
- prodloužení koupací sezóny - solární ohřev vody v koupališti, popř. tepelná čerpadla
- vybudování zasněžování a osvětlení lyžařského vleku
- naučné stezky, značení tras (pěší turistika, cykloturistika, běžecké lyžování)
- údržba a rozvoj biketrails
- zajištění propagace a prezentace obce navenek
- autokemp
- rozhledna na Radošově či Filce

3.1.2 Cíl 2 - Zajištění kvalitní občanské vybavenosti, přiměřené nabídky služeb a dostatečných možností trávení volného času**Zajištění podmínek pro mateřské a základní školství**

- napomáhat vedení školy ve snaze zajistit co nejvyšší kvalitu výuky a vytvořit vhodné podmínky pro vyžití dětí
- realizace vnitřních stavebních úprav v dosud nevyužitých půdních prostorech školy a výměna střešní krytiny
- vytvoření zázemí pro dětské tábory a školy v přírodě
- zajistit podmínky pro realizaci volnočasových aktivit v obci (sportovní aktivity)
- využití sušírny ovoce a přírodní výukové zahrady pro potřeby ZŠ a MŠ

Podpora kulturní a spolkové činnosti včetně místní knihovny

- modernizace knihovny ve Zděchově

- napomáhat farnosti při provozu Fary Zděchov – společenského a zájmového centra pro všechny a poskytnout nutnou finanční a personální součinnost v rámci rekonstrukce - nového využití stávajících hospodářských budov pro potřeby spolků

Zlepšení stavebně - technického stavu obecních budov a majetku

- dokončení stavebních úprav hřbitova, jeho rozšíření včetně opravy budovy márnice
- zpracování studie využitelnosti pozemku po bývalém hotelu Klímek
- pasportizace mostů, mostků a propustků; jejich pravidelná kontrola a údržba a mostní prohlídky
- oprava autobusových zastávek v obci a garáže na točně
- veřejné osvětlení a bezdrátový rozhlas
- odkup skladů od VSACKA Hovězí a.s. pro umístění obecní techniky a materiálu
- modernizace areálu Kasína, včetně přemostění vodního toku a vybudování veřejného prostranství na ploše před bytovkami

Dopravní dostupnost

- vyvíjení aktivit pro udržení stávajícího počtu autobusových spojů
- spolupráce s Ředitelstvím silnic Zlínského kraje ohledně rekonstrukce silnice III/4874 Huslenky – Zděchov

Zajištění kvalitních služeb a dostupné péče

- vytvářet podpůrné prostředí pro poskytování služeb v obci a zvyšování jejich kvality
- hledání vhodných prostor pro případné přemístění knihovny za účelem jejího bezbariérového užívání
- zachování provozovny Pošta Partner v obci Zděchov
- realizace aktivit, souvisejících s elektronizací veřejné správy
- zajištění vysokého stupně ochrany a informovanosti obyvatelstva při výskytu mimořádných situací a krizových stavů

3.1.3 Cíl 3 - Ochrana a rozvoj venkovské krajiny a urbánních hodnot obce

Péče o veřejnou zeleň

- zlepšovat stávající parkovou úpravu a zajistit odbornou péči o zeleň
- chránit stávající zeleň před necitlivými zásahy
- obecní sad – využití stávajících přilehlých budov fary (např. klubovna včelařů, sušárna ovoce, výroba povidel), a dobudování mobiliáře
- projekt lesoparku, který může navazovat na obecní sad
- vybudování lávky pro pěší přes potok u splavu u „Olšáků“

Veřejná prostranství

- zlepšit kvalitu a kulturu využití veřejných prostranství

Zachování charakteru obce a tradiční zástavby

- podporovat zemědělce (zejm. mladé zemědělce) a vytvářet jim vhodné podmínky pro provozování zemědělské činnosti (zejm. chov hovězího dobytka, ovcí a koz)
- napomáhat majitelům památkově chráněných nemovitostí v zachování jejich stavebně-technického stavu a historické hodnoty.
- propagace Vesnické památkové zóny Hajdovy Paseky
- obecně respektovat původní charakter zástavby
- v zástavbě tradičních dřevěnic bránit pronikání cizorodých prvků
- podporovat aktivity směřující k uchování a rozvíjení tradic

3.1.4 Cíl 4 - Ochrana životního prostředí

- modernizace systému sběru a zpracování biologicky rozložitelných odpadů, včetně následného využití kompostu a zefektivnění systému svozu komunálních odpadů
- zajištění osvěty občanů v oblasti nakládání s odpady

- podporovat zemědělskou a pěstitelskou činnost občanů v obci za účelem zachování kulturní krajiny
- působit na obyvatele a majitele pozemků ve snaze zajistit krajinu v kulturním stavu
- působit na obyvatele ve snaze o výměnu stávajících kotlů na tuhá paliva za nové efektivní zdroje, produkující nižší emise
- udržitelné hospodaření v obecních lesích na principech trvalosti a vyrovnanosti
- podporovat spolek včelařů a myslivců v jejich činnosti
- spolupráce s CHKO Beskydy při udržování tradičního rázu krajiny a ochraně vzácných rostlin a živočichů

3.1.5 Cíl 5 - Posilování identity a soudržnosti obyvatel

- vytvořit vhodný prostor pro střetávání se obyvatel se společenským sálem
- podporovat činnost místních spolků
- napomáhat v udržování a obnově místních tradic
- prohlubování přeshraniční spolupráce se slovenskými partnery
- finančně a personálně zabezpečit fungování komisí
- naplňovat Místní program rozvoje obce
- působit a vychovávat mladé lidi v oblasti obnovy venkova

3.1.6 Cíl 6 - Zajištění finančních prostředků na realizaci strategických záměrů obce

- optimální využívání obecního majetku (zejména lesní hospodářství, kanalizace a ČOV)
- přednostně využívat krajské, národní a evropské finanční zdroje
- průběžně kontrolovat úroveň zadluženosti obce
- nákup energií (elektrina, zemní plyn) za výhodných cenových podmínek

Program rozvoje obce byl schválen na 29. zasedání Zastupitelstva obce Zděchov dne 20.05.2021, usnesením č. 29/11.

Ing. Tomáš Kocourek - starosta obce